Ն՝ 605 — 1879 ՅՈՒԼԻՍ 10 ՇԱԲԱԹ — ԻԶՄԻՆՃԻՒ ՄԻՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԻՍՎԱՏՍԸ ԲՈԼՈՐԻԳԻՈՅ ԻԼՄԻՈՅ ՎԷ ՄԻԼԻՈՅ ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ՊԱՏԱՐԱԳԱՏԵՍ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ, ԻԶՄԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . 200 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

Վիլայաթա հախօտ Օսմանը եւ էֆրէնտ բօսթասը իլէ իրսալ օլունաճակլար իչիւն,

Պիր սէնէլիք . . . 230 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Բօսթա իւճրէթի տահիլ տիր։

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Զէհլէր տարիրը իչիւն՝
1 վէ 2 ինճի տահիֆէլէրէ 5 ղ.
3 իւնճիւ տահիֆէյէ 4 »
4 իւնճիւ տահիֆէյէ 2 »

ԻԽԹԱՐ. Զանգա, ճիրքէթ վէ ռումուրու տարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթըն պէհէր սրրտաը
2 վէ 3 ինճի տահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ տահիֆէյէ 4 »
Զիյատէ միւռատէթ իչին իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվսիմը նէֆիսյա տայիբ պէնտէր մէճմանէն գազէթա օրնէկլանաճակ վէ տիրճ օրնէկլանան եվրագ, իստէ օրնէկլանաճակ։

Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Իտարէխանէսի վէ ժաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգուտը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թարիրիյէսինէ այիտ քեափֆէյի մէվատտա հագղընտա, Միսիրի ղազէթա Տիգրան Հիլէլեկնէա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեափֆէյի մէքեաթիպլին տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 10 ՅՈՒԼԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Հէյեթը վիւքէլաճա օլան պուհրան տէվամ իթմէքտէ տիր։ Սատրազամ Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին իպթիտա ազլի, վէ սօնրա իսթիֆասը չույու պուլտուղտան սօնրա, չիմոի տէ քէյֆիսիզլիյի բիվայէթ օլունմագտա տըր։

Հէր հալտէ միւշարիլէյ հազրէթլէրի Պապը Ալիյէ կէլէմէյէրէք, ումուրու հիւքիմէթլէ մէշղուլ օլամամագտա պուլունտուղու կէօրիլմէքտէ օլտուղու կիպի, հաթթա չիմոիքի իշլերին էհէմմիյէթինէ պինտէն, մէճլիսի վիւքէլա ըլյասէթի վէքիլլիյինին, ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ պույրուլմասը, պուհրանը մէզքիւրուն վիճուտունու իսպաթ իտիյօր։

Պու հալը կէրչէքտէն Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին քէյֆսիզ պուլունտուղունա մէսնի օլմասընա բէք տէ իթմինան կէթիրէմէյիր։ Իշին էվվէլ ու ախէրինէ նազար օլունուր իսէ, անլաշըլըր քի, Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրի էվվէլտէն իսթիֆասընը վէրիպ, հալէա ըսրար իթմէքտէ տիր։ անճագ պու սըրատա բօլթիգա իշլերի բէք մուհիմմ օլուպ, պիր դաչ մէսէլէ էլտէ պուլունտուղունտան, միւշարիլէյհին իսթիֆասը, զաթը հազրէթը բատիշահի թարաֆընտան դապուլ օլունմամագտա տըր։ Իշթէ ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին վէքեալէթէ թային պույրուլմասը տախի, Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին իսթիֆասը դապուլ օլունմայրպ, սատարէթտէ իպգաասընա չալըշըրլարընը պիր տէլիլ տիր։

Պու իշին անլաշըրլամայաճագ պիր ճիհէթի վար իսէ, օ տա Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին իսթիֆասընը վէ իսթիֆասընտա պու գատար ըսրար իթմէսինի իճապ իտէն սէպեպ տիր։ Պու սէպեպին Եունան մէսէլէսինէ միւթեալլիգ պուլունտուղու տախի բիվայէթ օլունմագտա իսէ տէ, ահվալը մալիյէ վէ սայիրէնին միւշքիւլաթը իլէ, պու միւշքիւլաթըն իշինտէ ըսլահաթը մաթլուպէնին իճրասը կիպի կիճ պիր հալին պունա սէպեպ օլմասը տախի իհթիմալտէն պայիտ տէյիլ տիր։

Հէր հալտէ մէսայիլի մէվճուտէնէն միւշքիւլաթը իլէ, խաղինէյի տէվլէթին պուլունտուղու զարուրէթ, վէ պունլար իլէ պէրապէր ըսլահաթըն պիր ան էվվէլ իճրա օլունմասընտաքի լիւզում ու իհթիյաճ՝ պու արալըգ սատարէթ մէնէտիլի բէք աղըր վազիֆէլէր վէ մէսուլիյէթլէր ալթընտա պուլունտուրյօր։ պունտա ապա չիւգհէ օլունամաղ անճագ պու վազիֆէ վէ մէսուլիյէթլէր նէ գատար աղըր իսէ, այֆա օլունաճագ խըզմէթլէր տապի օ գատար պէօյիք տիր։ Պինանէն ալէյհ Խայրէտտին բաշա հազրէթլէրինին պու վազիֆէլէրին աղըրլըզընտան չէքինմէյիպ, մէսնէտինտէ տէվամ իտէճէքլէրի մէմուլումուղ տուր։

* * *

Եունան հուտուտունուն թէսվիկսի իչիւն, թէչքիլ օլունաճագ գօմիսիօնտա պուլունմագ լազրէ, թային օլունան Եունան գօմիսերլէրի, չէհրիմիզտէ հազրը պուլունմագտա տըրլար։ Ցիւնքի բաղար իրթէսի կիւնիւ, գօմիսիօնուն թէչքիլի իլէ, միւզաքէրաթա պաշլանըլմաղը բիվայէթ օլունմագտա իսի. անճագ միւզաքէրաթա պաշլանըլմատըգտան մաատա, Պապը Ալի թարաֆընտան գօմիսերլէր տախի բէսմէն թային օլունմամշը տըր։ Հէր նէ գատար քի Արիֆի բաշա իլէ Միւնիֆ էֆէնտի վէ Նէճիպ բաշա հազարթընը թայինի մուգարրէր կիպի իսէ տէ, բէսմէն իլան օլունմայրպ, պու զէվթատան պաղրընը, պու մէմուրիյէթի գապուլ իթմէնէճէքլէրի տախի մէրվի վէ մէհթէմիլ տիր։

Իշթէ պիր թարաֆտան գօմիսիօն էլան թէչքիլ օլունմամագտա օլտուղու հալտէ, պիր թարաֆտան տա, կէրէք Եունան վէ կէրէք տէվլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան թէտարիքաթը հարպիյէ տէվամ օլունմամագտա պուլունուլտուղու մա էթթէնսիֆ կէօրիւնմէքտէ տիր. անճագ մէմուլ իտէրիղ քի, էվրօքա տէվլէթլէրինին թէվասսութու իլէ, մէսէլէ, թարաֆէյինէ ֆայտէլի օլմամաճաղը կիպի, տէվլէթի Օսմանիյէնին տախի պու գատար ղավայիլ վէ միւշքիլաթ իչինտէ եէնիտէն պիր՝մուհարէպէ իլէ ուղրաշմասը տախի խայրը տէյիլ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Ա՛յտոն Հաւս

Բէթերպուրկ 19 յուլիս

Պէօյիք ասկէր թաբիմէրի էնասընտա իմբէրաթօր Ալէքսանտր՝ Գէօնիկսպէրիտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրունա վիպիթա վերէմէք տիր։

Բէթերպուրկ 20 յուլիս

Խեան վէ իսթիրլա վէ թահրիքաթա միւթէալլիգ էվրադ պասնարա մուավէնէթ իսէն վէ եամ

Խօտ էրսթ վէ էտէվթարը քէնտիլերինէ իլգամ իսէն մանթպատարբարա վերիլմէք ճէղարարին էնվարնա տայիր պու կիւն Բէթերսպուրկ վալիսի թարաֆընտան պիր էմրնամէ նէշր օլունմուշ տուր։

Բարիս 20 յուլիս

Պօնարարթ թարաֆիրանընդն պու կիւնքի կիւն վուգու պուլան պիր իճթիմանընտա, Ժէրմէնարօլսնուն իմբէրատօրլուգ թարաֆտարլարընդն ըվիսի սրֆաթը իլէ թանընմամասընա վէ ֆագաթ հէյնի իգթիզատա արայը ումումիյէյ միւրաճաաթ ուսուլինին իսպատասընա զարար վերիլմիշ տիր։

Խիկինտէրիյէ 20 յուլիս

Պուրսայա կէլէսի կիւնտէն պէրու Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի ահալինին հիւսնիւ թէլվազը վէ նիւմայիշլէրինէ մայհար տըր։

Սոֆիա 20 յուլիս

Ահալիի միսլիմ միյանընտա պէօյիւք պիր խօշնուտսուզլուգ էսէրի կէօրիլմէքտէ տիր։

(Պոռ սոդոհ էկէր Բէլէկրոֆտըր)

Բօսնա 21 յուլիս,

Մէճլիսի միւքէլա բէյսի վէ խարիճիյէ նազընը Մ. Դայրօլի մէճլիսի մէպուսանտա պու կիւն հէյէթը միւքէյյար ճէսարէտէնին բրօկրամընը տրզ ու պէէան իթմիշ տիր։ Էճնէպի բուլիթիգասընա կէլինճէ բէյսի միւշարիկէ քի, հէյէթը միւքէլա միվիկէթլէր գարտէսինի մուհաֆիզա իտէճէք տիր,—Օսմանլը վէ Եունան միւնասասընտա Պէրլին ահանամէսինին ահքատընը իթիդամ իտէճէք տիր,— Թուրքիա հէնուզ քէնտի գօմիսէրլէրինի թային իթմէմիշ իսէ տէ, մէմուլ տըր քի Եունանիսթան իլէ միւզաքէրաթընը եէնիտէն սօղրուսան սօղրույա իճրա իտէճէք տիր։

Մ. Գայրօլի Մըսըր մէսէլէսինէն պահա իտէրէք տէյօր քի, պու մէսէլէ գարշըրդ վէ նազիք տիր, վէ հէյէթը միւքէլա պու պապտէ իհթիյաթ իւզրէ տավրանաճագտըր. էվրագը տիրլօմաթիգրյէտէն անլաշըլաճաղընա կէօրէ, էվվէլքի միւքէլա հէյէթլէրի տախի Մըսըրտա իթալիա մէնաֆիլինի, տիկէր հիւքիմէթլէրին թէֆթէվվուգ վէ ըիւճհանիյէթի ալեյհինտէ վը գայէ իթմիշ տիր։ Բէյսի միւշարիլէյհ իլտիթէն ալյօր քի, էվվէլճէ Պապը Ալի իլէ տէվլէթլէր արասընտա պիր իհթիֆագ օլմագտըրը Մըսըրտա հիշ պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրմէմէք, վէ Մըսըր մալիյէսի հագդընտա տէվլէթլէր արասընտա միւթահրլէն պիր մուամէլէ իճրա օլունմագ իչիւն, Իթալիա հիւքիմէթի իլէ տուէլը սայրէ արասընտա թաթթիի էֆքեար օլունմուշ տուր։

Մ. Գայրօլի խաթմի քէլամ իտուգ պէյօր քի, Թունուստա Իթալիա մէհաֆիլի միհիմ տիր, վէ կէչէն պիր իհթիմաճ ղիքր օլունան թէէսիր ֆիլ հագիգա խուսուսի սերմայէարլար սայէսինտէ արթմշ տըր, լաքին Թունուս հիւքիմէթի՝ հուրրիյէթինի քեարճըլարա (սբէքիւլատէօր) սաթմամըշ տըր։ Միւշարիլէյհ Մ. Գայրօլի զանն իտէյօր քի, Իթալիա սերմայէտարանընդն Թունուսա տօղրու թէվէճճիհէրի արզու օլունուր։

Ամթինա 21 յուլիս

Էրզէրում Նամ կազէթա տէյօր քի, հէյէթը միւքէլա մէճլիսի մէպուսան դիւանընդն ինթիխապընա կէօրէ, քիֆայէթ իտէճէք սերէճէտ էքսէրիճթ օլմայաճաղընը հիւքմ իտէրէք պու կիւն գրալա իսթիֆա վերմէյի զարար վերմիշ տիր։

Լօնտրա 21 յուլիս

Իսմիտ պրունընտան վարիա օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլիզ ասքերի յաղար իրթէսի կիւնիւ(.°) գրալ Սէթիխայօնընդ բայթախթընա վասլ օլմուշ տըր, պու գրալ՝ Ինկիլիզլերին եազուշտըրընը կէօրիւնճէ, պիլ ճիմլէ կրդագընը պէրպատ իթմիշ տիր։

Նիժնի–Նովկիորոտ 21 յուլիս

Պիր հարիպ զուհուր իտէրէք բաղարտա բէք չօգ տիւքքեան եանմընը վէ խայը առամ թէլէֆ օլմուշ տըր։

Խարէկանդ 21 յուլիս,

Մըսրը հիւքիմէթի միւթէրաքիմ օլան վէրկինին թէլէտիյէսի հագդընտա Պապը Ալինին թէքլիֆինի դապուլ իթմի։ 135 պին Ինկիլիզ լիրասընտա պայիզ օլան պու բարա օղատասընը 15 ինճէն իթիբարէն իւչէր այ միւատէթի տէօրթ թաղսիթտէ թէլէտիյէ օլունաճաղ տըր։

Լօնտրա 21 յուլիս

Էլեէվմ Թունատա պուլունան Բուս տօնանմասը եէնէ Թունատա խթիխատամ օլունմագ լազրէ, Պուլարխթան իմարէթինէ իհտա իտէճէյի Զար թարաֆընտան պէյան օլունտուղունու Մօրինի Բոմ կապյօր։ Մէգքիւր տօնանմա Օսէսայա ավտէթ էմրինի ալմըշ տըր։

Տէյլի Նէոուզ կազէթասը տէյօր քի, Բուսիա տէվլէթի Մէրլ շէհրինի իշղալ իթմէք էմէլինտէ օլմայըպ, Ինկիլիզերրա իլէ Բուսիա արասընտա հիւսնի միհնատպէթ տախի պէր քէմալ տըր։

(Ա՛յտոն Ըն-Բէրէն Ա՛ՆՆՈՊՈՒ ԱԼԸԸԸ ԲԷԼԷԳՐՖՈՒԹ ՈՒԷ.)

Ամթինա 19 յուլիս

Ցէվկէթը Ալիյէ ճանիպինտէն Եունան հուտուտունուն թայինի իչիւն, գօմիսէր ինթիխապը թէչքիր օլունտուղունան պահպա, Եունան գըբրը մէճլիսի մէպուսանընն չէհրը հալինի 22սինտէ իճթիմաք իչիւն տավեթնամէ թահրիր իյէմիշ տիր։ Եունանիկերին էնճքեսրը, հարէքէթ բուլիթիգասընա մուամիլէգ կէօրիւնիւօր։

(Լէվոնի Հէրալտա մախսուս Բէլէկրոֆ)

Գահիրէ 19 յուլիս

Խըտիվը լահդ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրին խաքիրայը Շահանէկ եիւզ սիւրմէք իւզրէ, կէլէճէք նոյեմբերտէ Տէրսաատէթ կէլճէյի քէսպը սըհհէթ իտիյօր։

Վիէննա 16 յուլիս

Ավսթրիանընն Եէնի Բաղարընը ճիհէթը ճէնուպպէսինտէ տասքիր թօպամագտա օլտուղունա տայիր օլան չայիայը, պու կիւնքի Բրէս կազէթասը թէէզվիլ իթտի։

Լօնտրա 19 յուլիս

Սալիսպուրը Սէնիյէնին՝ Թունուսումուր վէ մէսալիհինէ միւտախէլէ իյէմէսինէ, Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան չէտիտէն մուտալիֆէթ օլունաճաղընը պու սապահքի Թայմզը կազէթասը բիվայէթ իտիյօր։

Խսկէնտէրիյէ 21 յուլիս

Խըտիվը լահդ Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի պիր սուրէթը Ֆէվզէլատտէ գապուլ օլունմուշ, վէ զիհամը իտարէի հիւքիմէթի էլինէ ալագատան սօնրա քէնտիլերինի մուսթարբլ իսէն հէյէճանը գազէթլերի զրամէն զայիլ օլմուշ տուր։

155,000 լիրայա պալիգ օլան Մըսիր վէրկիսի պագիյէսինին թէէտիյէսինի, Խըտիվ հազրէթլէրի մուսթաղամէն տէօրթ թաղսիթ իլէ թէէտիյէ իթմէք իստէյօր։

Խըտիվը սապէգ հազրէթլէրինին հարէմ սարիյսինտէ մէվճուտ օլուպ, Մըսրտա թէրք իթմիշ օլտուղու 600 գատար նուֆուսսուն սուրէթը իտարէսի, Խըտիվի ճէտիտին նազարը աղդաթընը ճէրպ իթմէքտէ տիր։

Վիէննա 21 յուլիս

Պուրսայա վիրուա իսէն խասկէրլէրէ կէօրէ, մուհարէպէի ախիրէ էտնասընտա Թունա մուհասասալրընտա վէ հիսարընտա պուլունան Բուսիա տօնանմասը Օսմանյա ավտէթ իթմէէ էմր տիրը տըր։ Օ ճիվարարտա կէմիքտէ պուլունմուշ օլան տիկէր ուճաղ վաքօրարա տախի քէզալիք էօյլէ պիր էմր վերիլմիշ տիր։

Լօնտրա 21 յուլիս

Մէմֆիստէ սարը սրթմա խասթաղը թէկպիսա իթմէքտէ օլուպ, սէրվէթ վէ սանանը եէրինտէ օլան էհալինին քէսֆիֆէսի օրտասան չէրիլիպ կիթմիշլեր, վէ հաթթա սէրվէթլերի տերճէյի մանթուսպտէ պուլունմամասընդան տախի հարէքէթ իթմիշլեր տիր։

Պանգալար վէ սայիր էմալինի ումումիյէ գարարը օլուպ, մուամէլաթճա հիչ պիր էյ կէօրիլմէմէքտէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

Իշիմանիմիզէ կէօրէ տունքի կիւն մալիյէտէ շուբան տէվլէթ ըէիսի Ալի բաշա վէ Թօբխանէ միւշիրի Ալի Սաիպ բաշա վէ նաֆիա նազընը Սամա բաշա վէ մալիյէ նազընը Զիւհտի էֆ. հազրթընան իսարէթ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտուպ, տէվլէթ վազիֆէյա կէօնտէրիլէն թէնգիհաթ տէֆթէրլերի նիւմունէլերինէ թաթպիգան տէվլէթտէն կէլէն տէֆթէրլերի թէտգիգ իթմիշ տիր։

—Սէրասկէր եավէրլէրինտէն Ահմէտ պէյ կէլիպօլուտա պուլունան ասկերէ Սէլիմկիյէ ֆըրդաթինի իլէ բարա վէ ելլիսէ վէ երզադ կէօթիւրիպ ասկերիսէ մուայէնէ իտէճէք, վէ մէզքիւր ֆըրդաթին կէլիպօլուտան պիր մըգտար ասկէր ալըպ հօլօսա կէօթիւրէճէքմիշ,

Բէղա տիկէր պիր ֆըրդաթին իլէ տախի երինէ հօլօսա պու կիւն եարըն ասկէր վէ միւհիմմաթ վէ հայվան սէվգ օլունաճագմըշ։

—Զէմպերլի թաշտա էքմէքճինին պիրիսի պիր օգդա էքմէյի պագըր բարա տօգուզ զուրուշա սաթմաղը Շէհր էմանէթի մէմուրլարը թարաֆընտան կէօրիւմէքլէ, տէրհալ էքմէքճի թէվֆիֆ օլունուպ, երիկրմի պէշ չէյրէք մէճիտիյէ ճէղայի նազտի ալընմըշտը։

—Բազար կիւնիւ սապահլայրն ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին թահթը ըիյասէթինտէ պաղը վիւքէլաճան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թօպլանըպ, ալթը պուշուզա գատար իմթիտատ իթմիշ, վէ սօնրա ադը մէճլիսի վիւքէլա թէճէմմիւ իլէմիշ տիր։ Պու մէճլիստէ ումուրը մալիյէյէ տայիր բէք չօգ միւսպահասալէր ճէրէճան իթմիշլի վէ պաղը մուհիմ դարարլար վերիլմիկի իչիւնմիշ տիր։

ԻՍԿԱՄԷԻ ՏԱՎԱ

Վէ

ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ ՃԻՎԱՆ ԷՖ.

Ճումաա իրթէսի կիւնիւ մուհաքէմէթիվ իճրա օլունուպ, պունուն սուրէթը ճերէյանընընն հիքայէսի բէնճէմակ կիւնքի նիւսխէմիզէ տերճ օլունաճագ տըր։

ՏԱԱՎԻ ՎԷԲԻԼԻ

ԴԱՐԵԳԻՆ ԷՖ. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

Քէնտի պիւրօսընը պու տէֆթա Պաղչէ գարուսունտա Բասրմբաշա խանընտա 13 վէ 14 նումէրօլար իլէ մուրագամ օտալարա նադէ իյլէմիշ օլտուզունու միշթէրիլերինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ իլան իտէր։

30—1

ՄԱՀՄՈՒԴ ՆԷՏԻՄ ԲԱՇԱ ՎԷ ՎԻՒՔԷԼԱՅԻ ՕՍՄԱՆԻՕՒԷ

Թայմ՝ դպրեթաղրնդն Տէրսաատէթ մուխտիրի, Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն Տէրսաատէթէ ավտէթինէ, վէ վիւքէլայի Օսմանիյէէ վազը օլան պուհրանը ախիրէ տայիր յուլիս 4 թարիխկիյէ աթիտէքի չայանը միւթալաա մէքթուպու եազմըշ օլմաղլա, թէրճէմէսի միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիւր։՝

«Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն Տէրսաատէթէ ավտէթի հաթթա Մըսրը մէսէլէսինտէն պիլէ զիյատ օլարադ տրդդաթը ամմէեի իշղալ իթմէքտէ տիր։ Բաշայի միւշարիէյհ բազար իրթէսի կիւնիւ պիր Ալսթրիա բոսթա վաբորբյա չէհրիմիզէ վասլ օլտու։ Պիր եավէր վէ սարայը Հիւմայուն խատէմէսինտէն պիր քիչի վաբորա կիտիպ քէնտիսինի գապուլ իթտիկը, վէ զաթը Շահանէ տախի, եօլճուլուզուն եօրզունլուզունատա իսթիրահաթիթմէսինի, Մահմուտ Նէտիմ բաշայա Թավսիյէ իթտիրտի։ Մուվասէլէթի խապերի չայի օլտուզու կիպի, հեր սընդի ահալիտէն պիր չօդ ատէմլեր երթէսի կիւնիւ քէնտիսինէ վիղիթա վերտիկը։ Զաթը հազրէթի Բատիշահի ատէմ կէնտերիպ Մահմուտ Նէտիմ բաշայա սիւալ իթտիրտի քի, նի՞չիւն սատրազամ խայրէտտին բաշայա վիգիթա վերմէտին տէյի։ Մահմուտ Նէտիմ բաշա ճէվապէն տէտի քի, Սթամպօլտաքի էվինէ կիտիպ օթուրմասը քէնտիսինէ էմր օլունտուզունատա, էվամիրի ճէտիտէ ախզ իթմէկինճէ, էվինտէն պիր եէրէ կիթմէքլիյի տօղրու կէօրէմէմիշ իտի։ Զաթը Շահանէ պու ճէվապտան բէք խօշլանաը, վէ սարայըբարատան պիր դաշ ատէմլերէ տէտի քի, Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն պու սէօզիւ էվամիրի Շահանէեէ նէ տերէճէ արգդաթլա իթատթ իթմէքտէ պուլունմասընդն պիր ալամէթի տիր։ Հալա բէք սընճադ օլտուզունատա, զաթը Շահանէ Պօղազ իչինէ կիտիպ օրատա իգամէթ իթմէսինի Մահմուտ Նէտիմ բաշայա թավսիյէ իթտի։ Ֆագաթ բաշայի միւշարիէյհին եալրընտա մուհահիր իգամէթ իթմիշ օլմաղլա, միւհթաճը թամիր պուլունտուզունատա, Պէպէքտէ դըզ դարընտաչընդն եալրընա կիթտի։ Օրատա պիր չօդ ատէմլեր քէնտիսինէ վիղիթա վերտիկը։ Զարչենպիհ կիւնիւ եալընդն էօնիւնտէքի եօլ արապալար իլէ մէմլու իտի, վէ եալընդն միւսաֆիր տայրէսինտէ Սթամպօլուն էն միւթէպէր թագդիմնատա խայը զէվաթ ֆուլունմագտա իտիկը։ Պունլարընդ իչինտէ պիր դաշ նէֆէր իւլէմա տախի վար իտի, քի պու իխթիյար զաթա (Մահմուտ Նէտիմ բաշայա) սուբէթը մախսուսէտ ասարը հիւրմէթ իպրաղ իտերէք, էթէյինդն ուճունու վէ սագալընը բուս իտերտիկը։ Ցերսաատէթէ վիրուտինտէն վէ եագընտա մէմուրիյէթէ կէչմէսի իհթիմալինտէն տօլայը քէնտիսինի թէպրիք իտէնլերէ ճէվապէն, Մահմուտ Նէտիմ բաշա տէտի քի, եէկը թարաֆը հազրէթի բատիշահիտէն էվամիրի դաթիյէ ախզ իթմէմիշ օլա իտի, քէնտի սընհհէթինի եերինէ կէթիրմէէ հավասը բէք զիյատ եարտըմ իթմիշ օլան Միխիլի ճէզիրէսինտէ գալմագլընը էվա ատտ իտէճէքտի։

«Մահմուտ Նէտիմ բաշա տիբայէթ վէ մէհարէթի մախսուսէսկիյէ, միւսաֆիրլերինտէն հէր պիրիսինէ պիրէր միւնասիպ սէօզ սէօյլէտի։ Պէնաէնիպէ տախի մուֆասալէն իյզահ իթտի քի, քէնտիսինդն բէք զիյատ Բուսիա նուֆուզու թահթընտա պուլունմասընդա տայիր պէյն էլ ահալի ճարի օլան ֆիքը եանլըշ տըր, վէ սապրդ Տէրսաատէթ ինկիլիզ սէֆիրի տըր Հէնրի Էլիբթ քէնտիսինդն պու սէօզիւնիւ թաստիգ իտէպիլիր։ Մահմուտ Նէտիմ բաշա միւսթագիլ վէ պիթարաֆանէ մէպլէքինէ պիր նիւմունէ օլմագ իւզրէ, շու հասիսէյի հիքմէյէ իթտի քի, Բուսիա սէֆիրի ժէնէրալ ինկիլթէրէ վազթընա պիր պէօյիւք մէպլաղ թալէպ իթմէքտէ օլտուզունատան, հեր նէ գատար հագդընը իտի իսէ տէ, բէք զիյատ ըսրար իթմէքտէ իտի, վէ զաթը հազրէթը Բատիշահի ժէնէրալ ինկիլթէրէյի մանթլուպու եերինէ կէթիրիլմէսինէ տայիր էմր տախի վերմիշ իտի իսէ տէ, քէնտիսինդն (Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն) միւատէթի սատարէթինտէ Բուսիա սէֆիրինդն պու հագդը մանթլուպու խնբա օլունմամըշ տըր։ «Պէնիմ չօճուգլուզումատան պէրու, տէտի Մահմուտ Նէտիմ բաշա, պանա եօյրէթմէկդէ քի, տէվլէթը Ալիյէնին մէնաֆիյի ինկիլթէրրանդն մէնաֆիյի իլէ պաղլը տըր, վէ պէն օ էֆքէարայրմ քի, Թիւրքիա ինկիլթէրրանդն Շարդ տա օլան մէնաֆիյի բօյիթիգդէյ վէ թիճարիյէսինդն մեբքէղի տիր։ Պէն պու իխթիյար հալիմտէ արթըդ օ կիպի էֆքէարլարը մը թէպտիլ իտէմմ։ Թէճրիպէսիյլէ անլամըշըմ քի բօյիթիգա մէյտանընտա մէնֆաաթ օլմայարագ իքի տէվլէթին եէքթիկիրինէ ըզհարը մէվճուտէթ վէ խալիսէթ իթմէսինէ բէք էմնիյէթ օլունմամաղ։ Ֆագաթ ինկիլթէրրա վէ Թիւրքիա կիպի մէնաֆիի միւշթէրէքէլերի պուլունան մէմլէքէթլեր, միւթթէֆիգ վէ միւթթէհիա օլմագ կէրէք տիրլեր։»

«Պու սէօզիւն տէյերինի անլամագ իչին, Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն Բուսիա սէֆարէթխանէսի մէմուրիյինէ նէ սէօզ սէօյլէմիշ օլտուզունու պիլմէք լազըմ տըր։ Շեմսիլիք անճագ շու շէյ տէնիլէպիլիր քի պու իխթիյար վէ մահիր տեբլօմաթ (Մահմուտ Նէտիմ բաշա) կէրէք ինկիլթէրրայը վէ կէրէք սայիր տէվլէթլերի Թիւրքիայա տօսթ իթմէք արզուսունտա տըր, վէ էկէր սատրազամ օլուբսա, միւմքին մերթէպէ պու մէսէլէքէ սիւլիւք իտճէք տիր։ Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն խսթէր եագդն վագըթտա օլսուն խսթէր ուղագ վագըթտա, սատրազամ նասպ օլունճագը սայքի մուհագդագ տըր, հեր նէ գատար տիւէլի մուազզամատան պագրսը պու շէյ շիտէթլէ մուխալիֆէթ իթմէքտէ իսէլեր տէ։ Ցագաթ զաթը Շահանէնին նէ վագըթ պու ճէսարէթի իտուպ, խըտմէթի սատարէթի Մահմուտ Նէտիմ բաշայա իհալէ իտէճէյինի թախմին իթմէք միւմքին տէյիլ տիր։

«Զաթը հազրէթը Բատիշահի, Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն Տէրսաատէթտէ հիւսնի դապուլ կէօրտիւյիւնիւ իշիթտիքտէ, սարայ մէմուրինինտէն պագը քիմսէլերէ մա էլ մէմմունիյէ շու սէօզիւ սէօյլէտի։ «Պիր չօդ ատէմլեր պանա «տէտիրէր իտի քի, էկէր Մահմուտ «Նէտիմ Սթամպօլա կէլէճէք օլուրսա «սա ահալի եուհա պագրբաճագ «վէ թաշղայաճագ տըր տէյի։ չիմ«տի իսէ կէօրիւյօրսունիզ քի, «Մահմուտ Նէտիմի պէկ խէլաս«քեար վէ հաթթա պիր ազիզ «մաղ ամընատա դապուլ իտիյօրլար։ «Սթամպօլա չագրրարդըմը էյի իթտիմ։»

«Պու իթթիգատա, զաթը Շահանէ տերհալ Մահմուտ Նէտիմ բաշայը տախիլիէ նաղրրը սըֆաթըյլա հէեէթի վիւքէլեա իտխալ իթմէք իսթէտի։ Ֆագաթ մուխալէֆէթի տիրլօմաթիդիյէ օ տերէճէ շէտիա իտի քի, պու նիհեթին իճրաաընատա մուվագգաթէն սարֆը նաղար օլունտու։ Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն Տէրսաատէթ ահալիսի թարաֆընատան սուի գապուլ պուլաճաղը իթթիգատը բէք տէ պի էսաս տէյիլ իտի, չունքի տույունը ումումիյէնին ֆայիդալէրինի դաթ իտէն իրատէեէ Մահմուտ Նէտիմ բաշա սէպէպ վերմիշ տիր տէեէրէք։ ահալի պէյնինտէ միւարիէյհ ալէյհինտէ հիտտէթ վարիտի։ Ջղհանը ումումիյէտէ վուգու պուլան թէպէտտիւլի զահիրի։ Ենվաի եսպապա մէպնի տիր։ Տէվլայիրի բէսմիյէտէ, զաթէն հիւքիւմէթ մէմուրինինէն հալի մալիւմ օլմաղլա, թէպէտտիւլի էֆքէար վուգուինէ թէճաճիւպ իթմէմէլիյիզ։ չունքի Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն պախթը երինէ աշըմըշ իտի։ Ղաղէթա օգույանլար իչին այրճա պիր սէպէպ տախի վար տըր։ չունքի Թիւրք ղաղէթալարը, մապէյնտէն վէրիլէն եվամիրէ իմթիսալէն, պիր թագմ էվրագը բէսմիյէ նէշր իթտիէրքի պունլարա՝նաղարէն գուբօնլարընդն թէէտիյէօրինի գաթ իտէն իրատէ, Մահմուտ Նէտիմ բաշանդն իչի օլմայրպ, թէքմիլ հէյէթի վիւքէլանդն պիր գարարը իտի։ Էվրաղը բէսմիյէ մէղքիւբէնին նէշրի խայրիճէ թէէսիր հասիլ էթտի։ Ամի մէմուրլար, վէ պա խուսուս սարայը հիւմայուն մէմուրին վէ խատէմի, վիւքէլա թէպէտտիւլինտէն մէմնուն օլմաղա էսպապը մախսուսէսէրի վար տըր։ Խայրէտտին բաշա հեր նէ սուրէթլի օլուր իսէ օլսուն ըրշվէթ տէնիլէն չէյլին տիւշմէնի տիր, վէ պու պէլիյէյի տէֆ իթմէք իչիւն չօդ շէյ եաբամըշ իսէ տէ, եաբտըղը տախի, պիր թագըմ ատէմլերին քէնտի հագդընտա օլան թէվէճճիհիւնիւն զայպընա քեաֆի օլտու։ Ահալի թարաֆընատան Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլերի հագդընտա թէվէճճիհ կէօսթերիլմէսինէ կէլինճէ պունուն էնվայը սէպէպլերի վար տըր։ Ահալինին էֆքէարընճա, Մահմուտ Նէտիմ բաշա մէմլէքէթին ճիւզէրինէ պու տերէճէ ֆէլաքէթլեր ճէլպ իթմիշ օլան մուհարէպէյի մէն իթմէք իսթէտի, վէ ագըլը վէ պասիրէթլի պիր զաթ օլտուզունու պու վէճճ իլէ իսպաթ էյլէտի։ Վէլհասըլ, Մահմուտ Նէտիմ բաշա աթիդ (էսքի) Օսմանլը ճէվլիայը ումումուրնատան օլմաղլա, պու մուսինն հալինտէ ահալինին թէվէճճիհիւնիւ պուլմասը թապիի տիր։ Խմոի զաթը հազրէթի Բատիշահի . . . . . (Թայմ մուխպիրինին պուրատա եազըղը պագը սէօզլէրին թէրճէմէսինի շիմանիլիք միւնասիպ կէօրմէեէրէք, վուգուաթա պէքլենիլմէսինի թէրճիհ իտէրիզ։)

ՄԻԽԻԹԱՐԻՍ ԱԼՈՒԻ ՆԱԲՕԼԷՕՆՈՒՆ ՀԷՆԱԶԷ ԱԼԱԾԸ

Վուլվիչէն ալայը մէղքիւբ հագդընտա 11 յուլիս թարիխկիյէ աթիտէ քի թաֆսիլաթ եազըլմըշ տըր։

Բրէնսին ճէսէտի սաաթ իւչ բատտէլերինտէ վաբօրտան չըգարըլըպ, օրատա թապուրթը իւզէրինէ բուհանիլէր թարաֆընտան տուալար օգունտուգտան ոնրա, պէյիւք պիր իզտիհամլա վուլվիչ թէրսանէսինէ նագլ օլունմուշ տուր։

Ճէնազէյէ ռիֆագաթ իտէն էհալի իչինտէ կէրէք Ֆրանսըզ վէ կէրէք ինկիլիզ բէք չոդ զէվաթը միւթէպէրէ պուլունտուղու հալտէ, Պոնարթի խանէտանընտան բրէնսլէր, վէ գրալիչա Վիգթորիանդն մախսուսիէրինտէն, վէ տահա սայիր դրալզատէլեր հագրը պուլունմուշլար տըր։

Ճէնազէ ալայը իլէ մէղքիւբ թէրսանէյէ կիրմէք իչիւն, օրատաքի թօքճը մէքթէպի միւտիրինտէն էլատ պիր թէզքերէ պուլունմագ լազըմ իտի։

Ճէնազէնին կիւզէրկեահընտա իքի թարաֆտա թօքճը վէ պահրկյէ վէ բիյատէ վէ մըղրագտար ասկէրլէր, ժէնէրալ Թունէրին թահթը գօմանտասընտա սաֆպէսթէ օլմուշլար իտի։

Պուրատաքի ալայտան սօնրա բրէնսին թապուրթը 12 պէկիր չէքէր պիր թօպ արատասընդն իւզէրինէ վաղ օլունարագ՝ Զայդըլհրսթա տօղրու եօլա չըգարըլմըշ, վէ պու ալայդն բէֆագաթընտա էլի նէֆէր գատար թօքճը ասքէրի պուլունմուշ տուր։ Գալատայրդն հատտը հիսապը եօգ իտի։

Լիմանտա պուլունան պիլճիմլէ սէֆանին մաթէմ ալամէթի օլարագ, եէլքէն տիրէքլերինի էյրիթմիշլեր տիր։

Մէղքիւբ ճէնազէ ալայընտա ասքէրի մուղիգա տախի պուլունուպ վագթ վագթ թէրէննիւմագ օլմագտա իտի։ Բրէնսին թապուրթընդն իւզէրինէ տէ պէօյիւք վէ իւչ բէնկի պիր պայրագ, վէ Լէժիօն տ՝Օնէօր նիշանը, վէ Ֆրանսանդն ասկէրի միտալեասը վէ պէօյիւք պիր տէֆնէ թաճը պուլունմագտա իտի։

Զայդըլհրսթա 12 յուլիս. —Ալայ սաաթ 9 տա վասըլ օլուպ, իմբէրաթօրիչա Էօժէնի կիւճ հալիլ ճէնազէյի գարշըլամըշ, վէ թապուրթ աշըլըպ բրէնսին եիւզիւ հիչ պոզուլմամըշ օլտուղու կէօրիւլմիւշ տիր։

ՄԷՐԵԱԹԻՊ

Թէքիր տաղընտան աթիտէքի մուֆասսալ մէքթուպ մանթպասընդա վիւրուա իթմիշ, վէ ֆագաթ կաղէթամըզդն միւսաատէսիզլիկինտէն պու կիւնէ գատար կէճիքմիշ տիր։

Ռատոսթօ, 1879 յունիս 12

. . . Խմբագիր.

Քաղաքիս մէջ կատարուած Սահմանադրութեան ժԹ. տարեդարձի հանդիսին նկարագիրն, զոր հաճած էր ընել Հանդէսագէտներէն մէն և զոր կարդացինք Մեռոի 2343 թիւ թերթին մէջ, դիտելու արժանի ինչ ինչ մոռացութիւններն և յաւելուածներն որք անուշադիր էին հանդիսատես Հանդէսագէտին բարեմոռնութիւնը, պարտականութիւն մի զգացի յիս մոռցուածներն յիշեցնել և յաւելուածներն արձագրել յանդգնութիւն խզճիս։

Արդդ Հանդէսագէտը իւր հանդիսի նկարագրին մի կարևոր մասը միամբ տարար Ս. Թ. եկեղեցւոյ 10 օրեայ առժամանակեայ (1) Թագ. խորհուրդը իւր դիտաւորութեան նպաստաւոր երեւցած կերպովը գովելու պարտականութիւնը կը կատարէ, և եւ բաղատեսի մը աչխուժիւ երկու թադեցւոց՝ հանդէսն ի մի վայր և ի միասին ընելու բանակցութիւնը գըժտութիւն ենթադրելով իրաւախոհ կը կացուցանէ և միանգամայն հանդիսադիր նշմարել տալ կը ճգնի Ս. Թ. Թագի առժամանակեայ Թագ. խորհուրդը։ Թէև երկու Թագերու Թագ. խորհուրդներն բնաւ մաս չունէին հանդիսի գործոցը մէջ, այլ ակամայ յիշատակած Վասպուրական ընկերութիւնն էր որ, սոյն տարեդարձի հանդէսը կատարել որոշած էր մայիս 14ի նստին մէջ և հանդէսը կանոնաւոր ընելու համար ալ մասնաժողով մը ընտրած էր, հանդիսատեղի նշանակելով (հրաժարեցուցեալ գործօն Թագ. խորհրդոյ ջանիւքը գնեալ իւր տան նամակայ պաշտօնավարութեան առեն) Ֆաղրիգա կոչուած ծովեզերեայ ծառախիտ և գեղադիր վայրը։ Եթէ այս գործին մէջ կրկին Թագերու Թագ. խորհուրդներն դեր մ՚ունեցան, այն ալ ուրիշ բան չէր, բայց եթէ՝ Խաչ Թագի երիտասարդութիւնը, որ կուզէր Ն. քառորդ ժամհեռի հասարակաց զբօսավայրի մը մէջ կատարել, վերջին օրերը գալ և Վասպուրական ընկերութեան հետ միանալու յայտարարութիւնն ըրած է։

Այս ամենը կարելի էր ներողամտութեամբ ընթեռնուլ. եթէ Վասպուրականի ընկերութենէն ընտրեալ մասնաժողովոյ անդամոց այն անխոնջ ջանից, որով հանդիսին ամեն կանոնաւորութիւնը կը պահպանուէր, եւ այն քրտնաթոր աշխատութեանց, որով Բարեհոգի Հանդիսակցին աչքերը խտտացնող փայլն հանդիսականաց սիրտը կը գրաւէր, եւ ամենուն սիրտը շնորհակալութեամբ կը գեղոյր, ժողովրդեան գգացման համապատասխանող եղանակաւ մը յիշուած ըլար, մինչդեռ Բարեհոգի Հանդիսակցէն կրօնի պաշտօնեի մը խղճահարութեամբ շընորհ համարեր է անոնց քրտունքը տատասկով սրբելու անգոյ եւ խեղաթիւրեալ յաւելուածներով։

Այս կարգէն է նաեւ ամբողջ քահանայից ներկայութիւնն յիշելը, զի իրաւ է որ Վասպուրական ընկերութիւնն զՍրբազան Առաջնորդն հրաւիրած ատեն ամբողջ քահանայից դասն ալ հրաւիրած էր, սակայն միայն Խաչ Թագի քահանաներն եւ Թագ. Թագէն Ֆէսլեան Արիստակէս քահանան իւր հետ առնուլ հաճած էր նորին Սրբազնութիւնը. կերեւի թէ Խաչաճոր Հանդիսակցէն Թագաւոր եկեղեցւոյ քահանայից ամբողջութիւնը միայն մի քահանայն վրայ կը տեսնուէր։

Կրնամք ենթադրել թէ Խաչաճոր Հանդիսակցէն, ինչ որ ժողովրդական անձանց աշխատութեանը կը պատկանէր դայնս խոնարհ աչօք դիտած ըլլայ, անոնց սիրտը չհպարտացընելու բարի դիտաւորութեամբ. սակայն մարդարէանալու չափ ձիրք կուզէ հասկնալու համար թէ, ոսոսնաւոր Հանդիսակցին որ բարի դիտաւորութիւնքն է որ չէ կամեր ճիշդ նըշանակել հանդիսին փայլն ու շքեղութիւնը հանդիսացող եւ ժողովրդեան ուշն ու սիրտը գրաւող օրիորդաց մասերն որք իրենց լուսամիտ դաստիարակուհւոյն օրիորդ Բերուշ Համամճեանի բազմաբիրան ջանից արդասիքն

(1) Վասն զի տակաւին 10 օր եղած էր որ Արքոյ Հանդիսակցին ջանիւքը ժողովրդեան քուէովն ընտրեալ և անոր վստահութիւնը իրաւամբ դրաւող կանոնաւոր Թագ. խորհուրդն՝ եղն իւր ակօսին մէջ սպաննելու պէս հրաժարեցուցուած և ներկայ առժամանակեայ Թագ. խորհուրդը կազմել տրուած է չնորհիւ Սահմանադրաբար Առաջնորդին։

էին։ Հաղիւ տասն եւ մէկ տարեկան Լուսինեակ Բռավասալեան օրիորդի խօսքն հարիւր ծափահարութիւն ընդունեց եւ տասն անդամ կրկնելու աղաղակները զինքը ընդ երկար բեմին վրայ կեցուցին։

Երկոտասանամեայ օրիորդ Աղաւնի Խաչիկեանի իմաստալից ատենախօսութիւնը հանդիսականաց հոգին գմայլմամբ պարարեց։ Այս կարգէն էին Ս. Յոհաննեան վարժարանի աշակերտաց ատենախօսութիւնքը։

Հոս չեմ ուզեր նկատողութեան առնուլ ոճոճուածք Հանդէսոյին վերջաբանի բարի գիտաւորութեամբ յառաջ բերած այն մասը, որով կեցցէ Սահմանադրութիւն և կեցցէ ազատութիւն աղաղակները ժողովրդեան բերանին մէջ կրկնուիլը չուզեր այնչափ հաճելի տեսնել իբր ժողովրդի զգայմանց արտայայտութիւնը, թերևս կը վախնայ որ օր մը ժողովուրդն Սահմանադրութեան օրէնքը սերտելու կելնէ և ուզղակի հրամանաց և քմային պատուէրներու դէմ Սահմանադրութեան յօդուածը կընթեռնու ամենայն պարկեշտութեամբ։

Տէրոյ Հանդէսոյէջը միայն մէկ բան կը մնանայ առանց յիշելու, այն է, տա սրբազան առաջնորդն յունկանէ եղած այն ապդարարութիւնը՝ զոր հաճեցաւ ընել Ֆէսլեան Արիստակէս քահանայն Ս. Յ. վարժարանի աշակերտաց ատենախօսութեանց նկատմամբ, զի անոնք աւելի լաւ կը բացատրէին Հայուն Սահմանադրութեամբ կառավարուելու պէտքը, և մի քանի անձանց հաճոյութիւնը կառավարուելէն յառաջ եկած վնասը։

Խմագիր տէր, «սինէք պիր չէյ ատ յիլ, լաքին միտէ պուլանարը» առակական առածին համեմատ կըրնայ ըլալ որ Ազգ. յառաջդիմութեան սիրովը վառուած սրտերուն գէշ ըսպասաւորութիւն մըն է Պ. Հանդէսոյին նպատակաւոր նկարագիրը, չկարացի անտարբեր մնալ դէթ ի բաղմաց այսչափն ըսելու, նաև հատուցանելու այն պարտքս, հրապարակաւ մատուցանելով իմ շնորհակալութիւնս թէ «Ազգային ընկերութեան որ պատճառ և գործադիր եղաւ սոյն ազգ. սրտագրաւ հանդիսին կատարմանը, թէ Խաչ Թագի կոչմանէ ընտրեալ մասնաժողովս մեծապատիւ անդամոց՝ որք միանալով Վասպուրականի հետ, օտարաց նախանձելի ընելու չափ հանդիսին փայլն աւելցնելու համար իրենց հանդիսաը զոհել առ ոչինչ համարեցին, թէ կրկին Թագերու ազատամիտ հոգաբաշխութեանց օրք անկեղծօրէն հաւանեցան զաշակերտաց և զաշակերտուհիս հանդիսաւոր մասնախորհրդոյ արամադրութեան յանձնել նաև զուք, խմագիր տէր, շնորհագարտ կը կացուցանիք զիս, եթէ հաւանիք ներկայս ասպնջականել ձեր ազգօգուտ թերթի մի անկիւնը։

Յ. Խաչեան

Էկին մուխպիրխիպէն պարզուած մէքթուպ մը։

18 յունիս 1879 Յ.Ն.

Ս. Ուսումնասիրական ընկերութիւնը դեռ գործի չ'սկսաւ, պատճառը գործոյդ դասատուներն է, որք նիւթականին չը կրնալ բարեկարգելուն համար օրէ օր կը մնայ, և նպատակնուն չեն կրնար հասնիլ, բայց և այնպէս յուսով եմք թէ ի մօտոյ իւր աղգօգուտ նպատակին պիտի ծառայէ։

Բ. Պարէնի արժէքը օրէ օր կը ցածնայ այնպէս որ՝ քիչ ժամանակէն նախկին արժեաց պիտի հասնի։ Այս տարի ճէհրին ալ յաջողակ կ'երևի։

Գ. Ամսոյս 14ին խարբերդէն տեղս ժամանեց Երիզացի Գաղանճեան Կիրակոս էֆ. որն որ Տէրսիմի բարեկարգութեան քննիչ էր. մեզ օրը այցելեց ուսումնարանը ի ներկայութեան հոգաբարձուաց դիտողութիւններ ըրաւ յորդորեց բարեկարգութեանը հոգ տանիլ. յայնժամ դասատուներէն Կ. Զարեհ էֆ. Թորոսեան ընտիր ճառ մը խօսեցաւ։ Երրորդ օրը Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ բեմին ժամէն աւելի խօսեցաւ, ազգային միութեան, դաստիարակութեան ընդհանրացնելուն, մանաւանդ իգական սեռի կրթութեանը համար։ Ամսոյս 16ին մեկնեցաւ յերիզա։

Դ. Այսօր գօշի մը՝ նամակատուէն վախճանած տրուած նամակ մը բռնելով Հայ երիտասարդի մը ձեռքէ, սկսեց ծեծելու կայրն մէջ, և օձիքէն բռնած նախ մաքսատունը տարաւ և ապա նամակատունը, կրկին արժէքը առնելով արձակուեցաւ, առանց գօշիին բան մը ըսուելու։ Նամակատան կողմէ դրամ կը խնդրուի ամէն անոնցմէ որոց լրագրի և նամակի ծրար կը գըտնուի, այս և այսպիսի գործքերը պիտի բարեկարգուին։

Ե. Ամսոյի օր երկու թաղերու մէջ ընկերութիւնք կազմուեցան ընթերցասիրաց, մին 50 անդամէ և միուն 200է. վերջէն դարձեալ կը դրեմ։

Զ. Գայմագամին առ Ազգն ուղղած նախատական խօսքերուն համար Պատրիարքարան քաջուած հեռագրին պատասխան մինչ ցարդ անօրէնութիւն մը չեղաւ։ Ամսոյի օր Տիգրանակերտի քննիչ ներքն հրամանագիր մը եկաւ տուրքը հաւաքելու. ժողովուրդը անկարող վճարելու, վերսին հանրագիր մը շինելով ղրկեցին 'ի Տիգրանակերտ. այս պատճառաւ բանտը 50էն աւելի ազդայինք կան, և եթէ վիճակնիս այսպէս անպաշտպան մնայ՝ լաւ աղդեցութիւն չպիտի ունենանք։

ՄԻՄԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Իթալիատա իսթիքա իթմիշ օլան գապինէ ազասը, պու քէրրէ քէնտի բէիսլէրի Մ. Տէրրէսթիսին խանէսինտէ իճթիմա իտերէք, հիչ պիրինին հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլայա տախիլ օլմամասընա դարար վերմիշլեր տիր։

— Մ՝օդէվ ղաղէթասընա թիւրքիսթանատան եաղըլըղընա կէօրէ, Բուսիա միւսթէմլիքաթընա հէմհուտուտ պուլունան Զին եյալէթինտէ զըմբուդ բէք շիտեթլի օլուպ, սօգագլար՝ ճաւրգատան թէլէֆ օլանլարըն նաշլը իլէ մէմիւ իմիշ. թէքմիլ ֆամիլեալար ճալրգատան էօրմէքտէ, վէ ճալար ինսան լաշէսի իլէ պէսլենմէքտէ իմիշլեր. թօրպա իչինտէ պիր չօճուդ լաշէսինի համիլ օլան պիր տիլէնճի, հիւքիւմէթ թարաֆընատան ասղ ու կիրիֆթ օլունտուդտա, չօդատան պէրու՝ ինսան էթի իլէ պէսլենտիյինի իթիրաֆ իթմիշ իմիշ։

—Պուլկարիսթան թահտիտի հուտուտ դօմիսիօնունուն իքիյէ թագսիմ օլունուպ պիրի Ամամդօվ վէ տիկերի տախի Դարնապաթ ճիհէթինտէ իճրաի ամէլիեաթ իտեճէյի ագաէմճէ եռագրիմշ տըր։ Դարնապաթ ճիհէթինտէքի գըսմ Ֆրանսըզ, Իթալիան վէ Ալման դօմիսէրլերինտէն իտարէթի օլուպ իշինի թէքմիլ իթմիշ, վէ Սիմանդօլա կէլէրէք հուտուտուն իտարթասընը եարմազլա մէշղուլ պուլունմուշ տուր։

Շարդի Բումէլի թահտիտի հուտուտ դօմիսիօնու տա շիմտի Բոտոր թարաֆլարընտա պուլունայոր իմիշ։

—Բրէնս Յօնատուդօֆ Դօրատագօֆ Օտէսայա միւթէվէճճիհէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Տէրսատաէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Գէղալիք ինկիլթէրրա բարլամէնթօսը ազասընան օլուպ, իքի իւչ հաֆթա Սիմանդօլաս իդամէթ իթմիշ օլան մարքի 0ի Պաթ հազրէթլերի տախի պուրատան ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Դուրէ ո՝Օրէնը ըսվայէթինէ կէօրէ, Պուլկարիսթան բրէնսինին վիւրուտի կիւնիւ Թրնօվատա վուգու պուլան հարիդատէ էսկի տիւքեանլար եանմիշ օլուպ, պունլարտա վազբի տիւքանլարը իմիշ։ Պունտան անլաշըլան՝ Պուլկարլար պու եանկընը չէնկիյէ բէվնադ վերմէք իւզրէ զարարա մէպնի եադմիշ օլմալը տըրլար։

— Զապթիյէ թէֆթիշ մէմուրլարընը իպթիտարլարընա կէօրէ մէմուրիյէթլերտէ գուլլանընըլալը իչիւն, ճումատա երթէսի կիւնիւ իմթիհանլարընա պաշլանմիշ տըր։

— Պիր սօմանը վարօր գումբանեասը թէէսիսի իչիւն, Հօպարթ քաշա Պաղը Ալիյէ պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ իմիշ։

— Բումէլի Շարդի Պուլկարլարը՝ Ալէգօ բաշա հազրէթլերինէ խաֆիյէն պիր արզուհալ վերիպ, եյալէթը մեղքիւրէ գուվվէի ասկերկէսինին թանզիմինի թալեպ իթմիշլեր տիր։

—Վիթալիս բաշա, Շարդի Բումէլինին ասասքրի միլլէսինտէ պուլունան իսլամ՝ վէ Բումիարընա բուխսաթ վերմիշ տիր։

—Էքմէյին բաղար կիւնտէն պէրու իքի գրուշ մէթալիքէ սաթըլմասընա Շէհր Լմանէթինճէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Լ. Թ-ուէնին ըվայէթինէ կէօրէ, Բարիս սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի Սաֆվէթ բաշա հազրէթլերի Տէրսատաէթէ կէլէճէքմիշ։

—Թունանդն ալթը այտա պիր թէճէմմիւ. իտէն Էւրօբա դօմիսիօնը նէզարինտէ տէվիլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան ադա պուլունան Գօսթաքի Գարամէհոտորի էֆ. Տէրսատաէթէ ատաէթ իթմիշ տիր։

—Սատրազամ հազրէթլերի պիր ադ նամիզատ օլուպ քէսպը սըհ. հէթ իտինճէյէ գատար մէճլիսի վիւքէլա ըկյասէթի վէքեաէթի թիճարէթ նազրը ճէվապէթ բաշա հազրէթլերինէ հէվալէ պույրուլմուշ տուր։ Իշլոր մէմուրիյէթը ճէտիտէտէն տօլայը արդը թէշէքքիւր իչիւն, բաշայի միւշարիւէյհ եվվէլքի կիւն հուզուրը Շահանէտէ չաղմըշ տըր։

—Ցինքի կիւն Սատրազամ հազրէթլերի մասէյնէ պիր ադիմ հուզուրու Շահանէտէ պուլունմուշ, վէ պատէհու սահիբանէլերինէ աղիմէթ իլլէմիշ վէ Գաղը Ալիյէ կիւտէմէմիշ տիր։

—Ռէյիսի վիւքէլա վէքիլի ճէվատէթ բաշա հազրէթլերի տիւնքի կիւն Գաղը Ալիյէ կէլիպ, գաղը եվրաղը մուայէնէ վէ թահսիհ իլէ իշթիղալ իլլէմիշ տիր։ Խարիճիյէ նազրը Գարամէհոտորի բաշա հազրէթլերի տախի սահիպանէլերինտէ սիւֆերայը գապուլ իթմէքտէն սօղրա, տախիլիյէ նազրը Գատրի բաշա վէ ատալիյէ նազրը Սայիտ բաշա հազարաթը տախի տախիլ օլուգլարը հալտէ, Գաղը Ալիտէ պիր դօմիսիօն ադա իթմիշլեր, վէ վիլայաթ նիզամամէլերինի թէադիդ էյլէմիշլեր տիր։

—Թաշլըճա մուֆթիսի Մէհմէտ էֆ. տիւնքի կիւն մայէթինտէ պէշ օն քիչի պուլունտուղու հալտէ, Գաղը Ալիյէ կէլիպ բէյսի վիւքէլա վէքիլի ճէվատէթ բաշա, վէ տախիլիյէ նազրը Գատրի բաշա հազարաթը իլէ միւլազաթի իլլէմիշլեր տիր։

—Ալէգօ բաշա Գաղը Ալիտէն պիր իսթիղան Պուլկարիսթան բըրէնգիյինէ պա թէլէկրաֆ պիր թէպրիքնամէ եաղըպ, բրէնսէն սիօնը նէզարինտէ տէվիլէթը Օսմանիյէ թարաֆընտան ադա պուլունան Գօսթաքի Գարամէհոտորի էֆ. Տէրսատաէթէ ատաէթ իթմիշ տիր։

—Սատրազամ հազրէթլերի պիր ադ նամիզատ օլուպ քէսպը սըհ. հէթ իտինճէյէ գատար մէճլիսի վիւքէլա ըկյասէթի վէքեաէթի թիճարէթ նազրը ճէվապէթ բաշա հազրէթլերինէ հէվալէ պույրուլմուշ տուր։ Իշլոր մէմուրիյէթը ճէտիտէտէն տօլայը արդը թէշէքքիւր իչիւն, բաշայի միւշարիւէյհ եվվէլքի կիւն հուզուրը Շահանէտէ չաղմըշ տըր։

—Ցինքի կիւն Սատրազամ հազրէթլերի մասէյնէ պիր ադիմ հուզուրու Շահանէտէ պուլունմուշ, վէ պատէհու սահիբանէլերինէ աղիմէթ իլլէմիշ վէ Գաղը Ալիյէ կիւտէմէմիշ տիր։

—Ռէյիսի վիւքէլա վէքիլի ճէվատէթ բաշա հազրէթլերի տիւնքի կիւն Գաղը Ալիյէ կէլիպ, գաղը եվրաղը մուայէնէ վէ թահսիհ իլէ իշթիղալ իլլէմիշ տիր։ Խարիճիյէ նազրը Գարամէհոտորի բաշա հազրէթլերի տախի սահիպանէլերինտէ սիւֆերայը գապուլ իթմէքտէն սօղրա, տախիլիյէ նազրը Գատրի բաշա վէ ատալիյէ նազրը Սայիտ բաշա հազարաթը տախի տախիլ օլուգլարը հալտէ, Գաղը Ալիտէ պիր դօմիսիօն ադա իթմիշլեր, վէ վիլայաթ նիզամամէլերինի թէադիդ էյլէմիշլեր տիր։

—Թաշլըճա մուֆթիսի Մէհմէտ էֆ. տիւնքի կիւն մայէթինտէ պէշ օն քիչի պուլունտուղու հալտէ, Գաղը Ալիյէ կէլիպ բէյսի վիւքէլա վէքիլի ճէվատէթ բաշա, վէ տախիլիյէ նազրը Գատրի բաշա հազարաթը իլէ միւլազաթի իլլէմիշլեր տիր։

—Ալէգօ բաշա Գաղը Ալիտէն պիր իսթիղան Պուլկարիսթան բըրէնգիյինէ պա թէլէկրաֆ պիր թէպրիքնամէ եաղըպ, բրէնսէն

տախի թէշէքքիւր ճէվապլրնը ալ-ուրը Գ-էրէոֆէնդան Բէյրնի կաղէթա-սընտա մուհարրէր տիր։

—Թէրսանէ ամէլէսիին կէշէն կիւն Պապը Ալիկէ կէլիպ, եէվմի-յէլերի հադգընտա թէշէքքիւռ պուլու տուգլարընը եաղմրշ ըսուբ, Ֆունլարա լիրա 180 դրշ. հիսա-պը,լա իւճրէթ վէրիլմէսինէ գա-րար վէրիլմիշ տիր։

—Լօղֆէթ պէյ զատ Եօրկա-քի միւսլիման օլմուշ տուր։

—Բաղար կիւնիւ պիր թէրսա-նէ վարօրույա պիր մրգտար ճէպ-հանէ, թօր, պարկիր վէ պիր աղ տա ասքէր կօյսա սէվգ օլուն-մուշ տուր։

—Նէյր օլունան պիր իլանը բէս-միյէ կէօրէ, պունատան պէյլէ պա-դըր ադշէնին կէրէք Տէրսաատէթ-տէն վիլայաթէ վէ կէրէք վիլա-յաթատէն Տէրսաատէթէ վէ վիլա-յաթատէն վիլայաթէ նագլի մէմ-նուլյէթի գալարրըլըպ, սիքքէի մէղքիւրէնին իսթէնիլէն թարա-ֆա կէօթիւրիւլմէսինէ մէճլիսի վիւքէլատա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Աւսթրիա Մահարիսթան սէ-ֆիրի դօնթ Զիչինին աղլ օլունա-ճաղը շույու պուլմուշ իսէ տէ, մուախարէն բէսմէն թէքզիպ օ-լունմուշ տուր։

—Լօնիւմիւղտէքի բէնչէնպէ կիւնիւնատէն իթիպարէն Լուսլամ նամընտա Արաբճա պիր կաղէթա նէշր օլունաճաղ տրը։

—Վ-էրրն բիվայէթինէ կէօրէ, Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա սէֆիր-լերի Թէվֆիգ բաշանըն ֆէրմանը իլան օլունմաղտան էվվէլ, պիր սուրէթինին քէնտիլերինէ թէպ-լիղ օլունմասը իչիւն միւթա-հըտ իւլմէալ օլարագ խարիճկէ նաղրըրնա պիրէր նօթա իրսալ իթմիշլեր, վէ ճէվապը իչիւն ուչ կիւն մէօհլէթ վէրմիշլեր տիր։

—Լէվանտա աթիտէքի ֆգրա կէօրիւլմիւշ տիւր։

«Ամատրաղամ Խայրէտտին բա-շա հաղրէթլերի շու սօն կիւնլէր-տէ Պապը Ալիկէ կիտէմէմիշ տիր, ղիրա աղ չօգ մալիւմ սէպէպլեր վար տրը. լաքին Մահպուսաթ ի-տարէսինին ալէյհիմիզտէ խաա-ըէի էօրֆկէ հիւքմիւնիւ իճրա իթտիրմէսինէ սէպէպկէթ վէր-տիրմէքսիզին, պու սէպէպլերի պէհան ու թարիֆ իթմէք կիւճ տիւր։ Պու հալտէ զաթը հաղ-ըէթի Շէհրիյարի, ումուր ու մէ-սալիհի տէվլէթին թէսվիկէսի ի-չիւն, մէճլիսի վիւքէլա բէյիսի վէքիլլէթինի զապուլ իթմէսինի թիճարէթ վէ զիրաաթ նաղրը-ը ձէվտէթ բաշա հաղրէթլերինէ բէճա իթմիշ տիր։

«Պու (տիւն) սապահ բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, վիւքէլա-ճա պուհրան թէսվիկէ օլունուպ, զաթը Շահանէ Խայրէտտին բա-շանըն պիր դաչ կիւն էվվէլ վեր-միշ օլտուղու իսթիֆասընը դապուլ իթմէտիկինտէն, բաշայի միւշարիէյհ մագամը սատա-ըէթտէ իպգա օլունմուշ տրը։ Էկէր պու սահիհ իսէ, աղ վա-դըթատան կէրէք մէմուրին վէ կէ-րէք գափէճէ պաղը թէպէտ-տիւլ վուգու պուլմասը, վէ Խայ-ըէտտին բաշա հաղրէթլերինին սատարէթէ թային օլունտուղուն-տան պէրու մէյտանտա պուլու-նան մէսուլիկէթի վիւքէլա մէսէ-լէսինին սուրէթը ֆիիլկէտտէ թէս-վիկէ օլմասը մէմուլ տրը։

«Սրը Հանրի Լայարտըն պու տէ-ֆաքի միւշքիլաթը վիւքէլա թէս-վիկէսինէ մուավէնէթ իթմիշ օլ-տուղու մէրվի տիր։»

—Էրքէանը հարպ իւմէրա վէ զապթանընտան պաղըլարընը, Կունան հուտուտու ֆըրդ ալարը-նա մէմուր օլտուգլարը խապէր լընմրշ տրը։

—Կունան գ-օմիսիօնընտա հու-տուտ մէսէլէսի հալը՝ օլունամա-տրը հալտէ, նէ թէտպիր գուլ-լանաճաղլարընա տայիր Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա սէֆիրլերի հիւ-քիւմէթը մէթպուուլերինտէն թա-լիմաթ իսթէյիպ, թալիմաթը մէղ-քիւրէնին տախի վիւրուտ իթմիշ օլտուղու մէրվի տիր։

—Խրտիվի սապրդ խամայիլ բա-շա, ձէզայիրատ իդամէթ իթմէյի տրղու իթմիշ իսէ տէ, Ֆրանսա տէվլէթի պունա բազը օլմատըղը-նը, վէ պինատէն ալէյհ միւշարի-էյհին նիսատ իդամէթ իթմէյէ-գարար վէրտիյինի էւրօբա կա-զէթալարը եաղըյօրլար։

—Տիւնքի կիւն Եէնի դաբուտա Սանտրդ պուրնը իսկէլէսինատ, պէլինատ պիր թաշ պաղը օլտու-ղու հալտէ տէնիզտէն պիր էրմէ-նինին նաշէսի չըդարըմըշ, վէ բիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, մէրգու�պիր աշճը օլուպ, մու-գատէմ պիր քէրրէ տահա պէ-լինէ թաշ պաղլայարագ քէնա-սինի տէնիզէ ատմագ իւզրէ ի-քէն, կէօրիւլիւպ գուրթարըլմըշ տրը։

—Պիր մահ միւտտէթլէ թա-թիլ իտիլմիշ օլան Ֆոր դէ- Պոֆոր զաղէթասը պու քէրրէ ագվ պոյ-ռուլարագ, եարընտան իթիպա-րէն նէշրինէ մուպաշէրէթ օլու-նաճաղընը մանէմէնտունկյէ խապէր ալարը։

—Վ-էրրն բիվայէթինէ կէօրէ, Պոսնալը Հաճի Լոյա պա էմրը իմ-բէրաթօրի՞ Վիէննայա ճէլպ օլուն-մուշ իմիշ։

Կէշէն կիւնքի նիսսէմիպտէ Շեր-քէթի Խայրիյէնին չէթարիֆա իլանը հադգընտա խրատ իթտիկիմգ իթի-բաղ իւզրինէ, աթիտէքի իլանը բէս-մի նէյր օլունմուշ տրը։

ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ

Շերքէթի Խայրիյէ վարօրլա-ընտա ալընմաղատա պուլունան իւճրէթլերին թատիլի զրմընտա պիր էհլը խրպրէ գօմիսիօնու թէշ-քիլ իլէ շիրքէթին թէտադիգը հիսապաթը հադգընտա ահալի թարաֆընտան վուգու պուլան իտտաա իւզերինէ շուրայի պահ-ըիյէ աղասընտան միրալայ Մէհմէտ պէյ վէ Լոյա վէ Մէսաժրի գումբ-բանեալարը տիրէթ օրլարըլյա Մ. Ֆէրնանտէզ վէ մէճլիսի թիճարէթ աղայը սապրդ-աղընտան սատէթ-լու Արզուման էֆէնտիէն միւրէք-քէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ գըլըն-մըշլիսի վէ մէղքիւր գօմիսիօն թա-լաֆընտան թանզիմ՝ իլի թիճարէթ նէզարէթը ճէլիլէսինէ իլմա օլու-նան մազպաթա էվվելճէ զաղէթա-էր իլէ նէշր ու իլան իտիլմշ իտի։ Միւթալէասընտան միւսթէպան օլտուղու իւզրէ իլերուտէ այրը-ճա պիր թահգիգ գօմիսիօնը թէշ-քիլ օլունարագ, շիրքէթին մա-ալիք օլտուղու վարօրլար իլէ քեաֆ-ֆէյի էշեա վէ վարիտաթը սէպթը տէֆթէր իլէյիպ, պիր ֆիյաթ թագտիրի իլէ հասըլ օլաճագ սեր-մայէ նիսպէթինտէ մուսթահգ օլաճաղը ֆայիզէ կէօրէ, էսասը պիր թարիֆա եաբըլմաղ իւզրէ շիմտիլիք վարօրլար տէվամ իտէ-պիլմէք, վէ ահալինին խօշնուտիյէ-թի գագիյէսի տախի հասըլ օլմաղ իւզրէ սիքքէյի խալիսէ էսաս իթթիխաղ օլունարագ, իշպու էհլը խրպրէ գօմիսիօնընտա պիր մուվազգաթ թարիֆա եաբըլմըշ, վէ մէճլիսի մախսուսը վիւքէլա գա-րարը իւղերինէ պիլ իսթիզան իճրայի իճապը իչիւն իրատէի սէնիյէի ճէնապը բատիշահի միւ-թաալիգ վէ շէրէֆսուտուր պույ-ռուլմուշ. անճագ քիւսուրաթը քէյֆիյէթը թէէմիյէսի իչիւն ա-րա սրրա տէյիշմէք իւզրէ թային օլունաճագ բիաստ ֆիյաթը իւզ-րէ մէսքիւքեաթը սայիրէ իլէ ճ-ռայի մուամէլէ օլունմագ կիշի խալդճա մուճիպի թէսհիլաթ օ-լունաճագ սուվերը միւթէնասիպ պուլունմագ էմրինատ թիճարէթ նէզարէթի իլէ Շերքէթի Խայրիյէ պէյնինատ մուխապէրէ վէ միւ-զաքէրէ ճէրէեան իթմէքատ տիր։ Ճիւմլէնին մալիւմ օլմագ իւզրէ քէյֆիյէթին իլանընա իպթիտար գըլընաը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Ներսէս Սրբ-բազան հաղրէթլերի, բաղար կիւ-նիւ իւսկիւտար Սր. կարապետ քիլիսէսինատ մութանթան սու-րէթատ գուսատասը չէրիթ թագ-տիս վէ միւէսսիր պիր վաղ վերէ-բէք, էհալիյի մուհապպէթէ վէ պիրլիյէ տավէթ իթմիշ տիր։

—

Մարաշտա Զէյթունլու մահ-պուսինատէն տիւն ադշամ Բաթ-րիգխանէյէ վարիտ օլան պիր գը-խա թէլէկրաֆ, քէնտի սէֆիլ վէ տայանամայաճագ հալէրինատէն եինէ պահս իտերէք վէ Քիւրտ վէ Զէրքէսլերէ օլան ագվ վէ միւ-սատատէյի տերիսաթը խլէյերէք, քէնտիլերինէ տէ ավքը Շահանէ իհսան պույրուլմասընը թէմէննի իթմէքատ տիրլեր։

—

Ինկիլթերրանըն պիր խայլի թիւճճարլարը թարաֆընտան խասքեյ Որբանոցընա 125 լիրա գատար իանէ վէրիլմիշ օլուպ, պու իանէ Մանչէսթէրտէ մուգիմ Մանուկ Գարամճեան վէ Գում-բանեասը մարիֆէթիյլէ թօբլանմըշ տրը։

Լէվանթ Հերալտ պու հավա-տիսի եաղալդատան սօնրա, Սթամ-պօլտա պուլունան միլլէթիմիզ զէնկինլերի իլէ զէվաթը սահրէնին տախի Ինկիլթերրատաքի թիւճ-ճարլարտան իպրէթ ալարագ մէղ-քիւր Որբանոցամուավէնէթի իտէ-ճէքլերինի մէմուլ իտիյօր։

—

. . . Խմբագիր,

Պարտ անձին կը համարիմ իմ ըն-կերացս կողմանէ շնորհակալութիւն մատուցանել այն առատաձեռն ազ-դայնոց, որք մխիթարեցին զմեզ մեր անճուկ և թախծագին բանտարկու-թեան և տարադրութեան միջոցին, նիւթական և բարոյական սատարու-թեամբ։

Մասնաւորապէս շնորհակալ եմ այն ազդասէր անձանց որք հանգա-նակութիւններ բանալով, նոցա ար-դեամբ մխիթարեցին զմեզ, մեր կա-րօտութիւնը լեցնելով, զորս ի գի-տութիւն մեր սիրելի ազդայնոց աս-տանօր կը յիշատակեմ. Արժ. Տ. Սու-քիաս քահանայ Մայր Եկեղեցւոյ, Բարձրագոյն Դրան գործակատար Յարութիւն էֆ.ի ընկերակցութեամբ բանին մէջ 12000 դրշի չափ թղ-թադրամ յանձնեցին մեզ, արդիւնք հանդանակութեան ազդայնոց. Ու-կերիչներէն Մեծ. Կարապետ էֆ. և քանի մը մեծարգոյ ոսկերչաց ընկե-րակցութեամբ Մեծ Պահոց մէջ մի փառաւոր փիլոն և վեղար մը . . . Իրը հինգ հատ՝ հարիւրնոց թղթա-դրամ նուիրեցին, ինչպէս և Ս. Զատ-կի տօնին 15 հատ արծաթ մէճիտ նուիրեցին, արդիւնք ազգասէր ոս-կերչաց ոմանց հանդանակութեան,

նաև Մեծ. Մարգար էֆ. Լեոնեան Սեղանաւոր, և Գաբրիել էֆ. Էրզ-ճեան Բէօսէլէճի, Ազգ. Սահմանա-դրութեան այս տարուան տարեդար-ձի տօնին մեր ընկերներէն Յարու-թիւն էֆ. Զաքրեանի և Փանոս ա-գա Նօհուտեանի մէկ մէկ ձեռք հա-գուստներ չինեցին և երեք զոյգ կո-չիկ. մէկ թօր կտաւ ճերմակեղէնի համար, կարողէքով հանդերձ, ար-դեամբ հանդանակութեան. Նոյնպէս Կարապետ էֆ, Կէտիքեան Խոհարար վեց արծաթ մէճիտ նուիրեց իւր անձ-նական քսակէն և քանի մը Տիխի-սեցի և գաւառացի ազգասէր էֆէն-տիներ թիթեղապատ արկղ մը նուի-րեցին։

Ուստի խնդրեմ . . . Խմբագիր, հա-ճեցէք յիշեալ մեծ. ազգայնոց և նո-ցա միջոցաւ զմեզ մխիթարող ազգա-սէր անձանց խորին շնորհակալու-թիւնս յայտնել հրապարակաւ զոր կը մատուցանեմ իմ և ընկերացս կողմէն, ինչպէս նաև մեզ բարոյապէս սատարող անձանց։

Մնամ ազօթարար Զեզ և Ազգիս

Վանահայր Ֆռանուզի
Նէկէոզյոս Եպիսկոպոս

1879 յուլիս 5
Ի Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆԱԹ

Սթամպոլ Թրամվայ շիրքէթի
ԻԼԱՆ

Մէճլիսի իտարէնին գարարը մուճիպինճէ, յուլիս 12/24տէն ի-թիպարէն նագլիյէ իւճրէթլերի կիսմիւշ ադշէ օլարագ աթիտէ-քի թարիֆայա թէվֆիգան ալը-նաճաղը իլան օլունուր։

	Բր.	Բր.
Գալաթա–Օրթաքէյ	80	60
Գալաթա–Պէշիքթաշ	60	40
Գալաթա–Գապաթաշ	40	20
Գապաթաշ—Պէշիք-թաշ	40	20
Պէշիքթաշ— Օրթա-քէյ	40	20
Էմին էօնիւ—Ագ-սէրայ	80	60
Էմին էօնիւ—Սուլ-թան Մահմ. թիւրպէսի.	60	40
Լանկա—Եէտիգուլէ	—	60
Լանկա—Աղա համամ	—	40
Ջավուշա գատար	—	20

Գիներ իջեցին

Բիացա իւզրէ պագէր գապուլ օլունաճագ տրը։

4/16 յուլիս 1879 Մէ-դէրէ ռոմ-դ
Ի. Վիթէրպօ

Էվէր-ֆ Ղեարէեմ-էֆէնտի կէլէն էլճ

Վալիտի Մահմատ ճէնապը բա-տիշահի ճէնէթմէքեան Ապտիւլ Մէճիտ խան հաղրէթլերի էվգա-ֆը ճէլիլերի մէրպուսթարընտան Տէրգօս Նահիյէսի տախիլինատ Սթրանճա աշարը իլէ բուսուսմաթ օթլագիյէսի 95 սէնէսի մալիյէսի մարթընտան իթիպարէն պիր սե-նէլիկի եերմի պին պէշ եիւզ դրշ. պէտէլ իլէ թալիպի էօհտէսինատ պուլունտուղունտան, զիյատ իլէ թալիպ օլանլարը, մութէահհիւ-լերի իլէ պէրապեր թարիխի ի-լանտան իթիպարէն թէմմուզուն Հինճի կիւնիւնէ գատար էվգաֆը հիւմայուն վարիտաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէսի վէ միւտ-տէթը իլան թէքմիլինատ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղը ի-լան օլունուր։ 5—5

30 հազիրան 95.

ԳԱԼԻԶԱՅԻ ՖՐՕՆՏԻՆԱ
ԳԱԲՍԻԻ, Տ'ԷՍԱՆՍ ՖԷՊՐԻՖԻԻԺ

Սբ.Մայր Գորշ Հոգ

Պու մուալիճէ սրթմայա գարշը բէք ալա պիր իլաճ օլուպ, սօլ-ֆաթօտան չօգ էյի վէ մուէսսիր տիր վէ մէշհուր հէքիմլէր թարա-ֆընտան թավսիյէ օլունմագտա տրը։ Ղալաթա վէ Սթամպօլուն պէօյուք էճզահանէլերինէ միւրա-ճաաթ օլունմասը։ 11

Օ ԼԻՕՆ Տ'ՕՐ

ԳԱԼԱԹԱ

ԹԻԻՆԷԼԻՆ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԻ

ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Ն° 8

Մէգքիւր մաղազատա էրքէք ի-չիւն Բարիզին վէ Լօնտրանըն սօն մօտասընտան օլարագ հաղը բու-պալար ֆիրուխթ օլունուր։ 17

Ֆ. ԿՐՈՒՆՊԱՎՆ Լ ԳՕՄԲ.

ՏՕՔԹՕՐ ՆԵՐՍԷՍ Էֆ. ԱՆՏՕՆԵԱՆ

Պու տէֆթա Լանկատա Գարաղօլ ճատտէսի սօգաղընտա Ն° 47 խա-նէսինատ հէր կիւն էօյլէտէն սօն-րա խասթա գապուլ իտիւպ, ֆա-գըրլարտան վիղիթա թալէպ իթ-մէյէճէէի, վէ սէմթ վէ ճիվա-ըընտա պուլունան շահատէթլի պիչարէ խասթալարը, այագտա կէդէմէզ օլտուգլարը հալտէ, խա-նէլերինատ մէճճանէն թէտավի ի-տէճէյինի իլան իտէր։ 14

Սահիպի խմթիյազ
ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՆԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 21 Յուլիս

Ինկիլ. էհսամը Ռկ. Լիր.	97–3/16
Օամ. էհսամը աչքլը	11–13/16
» » գաբանտը	11–13/16
Իսթիգրազ 65	15–1/4
» 69	13–3/4
» 71	56–
» 72	21–
» 73	13–1/2
Օսմանլը պանգաղը	10–1/4
Մըսըր տույուն. մութա հրտէ	48–1/2
» իմթիյազը	72–1/8
Բուսխա իսթիգրազը	88–7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	–

Փարիզ, 21 Յուլիս

Ֆրանս. էհսն. 3 % ֆր.	85–
» » 5 գրօնսուզ	118–06 1/4
Օամ. էհսամը աչքլը	12–05
» » գաբանտը	12–05
Իսթիգրազ 65 ֆր.	–
» 69	71–25
» 73	67–50
Մըսըր ֆոնտ. մութա հրտէ	244–37 1/2
Գրէտի Լիոնէ	726–25
Օսմանլը պանգասը	509–37 1/2
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	47–25
Իթալիա էհսամը	80–40
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25–31

Վիէննա, 21 Յուլիս

Աճիօ ֆիորին	–
Բումէլի չըմէնտրֆէրի	21–50

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ադշ. գաբ.	12–30
Պու սապահ աչքլը	12–30
Իսթիդ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	78–
» 65 » 6 % ֆ.	72–50
» 69 (Բինար) 6	70–
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	21–25
» 73 6 % ֆ.	65–
Բումէլի չըմէնտրֆէր 3	45–50
Ագճէ ֆայիզի %	9–
Բըբոր Ղրշ	42–1/2
Հավալէսիզ »	50–

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4–12
Ստամպօլ պանգասը	6–20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4–11
Թրամվայ	2–85

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրասը 100 դրշտան	Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	106–16
Մէթալիք »	120–
Պէշլիք »	120–
Պագըր »	280–
Գայմէ »	1020–
Ինկիլիզ լիրասը	109–18
Ֆրանսըզ ալթունու	87–22
Փօղ	89–34
Գրիմից ալթունու	51–10
Գարպոն գայիմէսի	8–66